

Vastine edelliseen

Kiitämme kollega Ali Bardya erinomaisesta huomiosta rahoittajien intressien sekä kirjoittajien sidonnaisuuksien huomiointien tärkeydestä tutkimustiedon kriittisessä arvioinnissa.

Olemme Bardyn kanssa samaa mieltä. Alkuperäistutkimusten ja järjestelmällisten katsausten arvioinnissa tulee kiinnittää huomiota tutkimuksen rahoitustahoon ja tutkijoiden mahdollisiin sidonnaisuuksiin. Viimeisimmissä järjestelmällisten kat-

sausten raportointisuosituksissa eturistiriitojen merkitystä korostetaan aiempaa painokkaammin (1). Muodollisia menetelmiä, joilla esimerkiksi näytön astetta voitaisiin vähentää sidonnaisuuksien vuoksi, ei luonnollisesti kuitenkaan ole olemassa. Julkaisemisharhaa sitä vastoin voidaan selvittää muun muassa tutkimusrekisterien avulla: onko kaikki satunnaistetut tutkimukset julkaistu ja vastaavtko raportoidut tulostuottajat tut-

kimusprotokollassa kuvattuja. Kuten pääkirjoituksessamme tuomme esiin, tutkimuksen arviointitaidot tuovat riippumattomuutta tiedon takana mahdollisesti olevista taloudellisista ja muista intresseistä. ■

KIRJALLISUUTTA

1. Liberati A, Altman DG, Tetzlaff J, ym. The PRISMA statement for reporting systematic reviews and meta-analyses of studies that evaluate health care interventions: explanation and elaboration. *Ann Intern Med* 2009;151:W65–94.

ANTTI MALMIVAARA, LKT, dosentti, erikoislääkäri
Yliääkäri, THL

Käypä hoito -toimittaja, Duodecim

PIIA VUORELA, LT, dosentti, erikoislääkäri

Käypä hoito -toimittaja, Duodecim

PEKKA JOUSILAHTI, FT, erikoislääkäri

Tutkimusprofessori, THL

Käypä hoito -toimittaja, Duodecim

JORMA KOMULAINEN, LT, dosentti, erikoislääkäri

Päätoimittaja, Käypä hoito, Duodecim

SIDONNAISUUDET

Kirjoittajilla ei ole sidonnaisuuksia